

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут
ім. Ференца Ракоці II
Ніредьгазький Університет (Угорщина)
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту
в публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
Вища Школа Міжнародного Бізнесу
ISM Пряшів (Словаччина)

**Міжнародна
науково-практична конференція**

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Збірник тез доповідей

**Мукачево
21-22 березня 2017 р.**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rakoczy II Transcarpathian Hungarian Institute Niredhaza University
(Hungary)
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in Yaroslav
(Poland)
High School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava (Slovakia)
Graduate School of International Business ISM Presov
(Slovakia)**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**FINANCIAL REGULATION OF CHANGES
IN THE ECONOMY OF UKRAINE**

COLLECTION OF ABSTRACTS

21-22 March 2017

Mukachevo

УДК 336.02
ББК 65.261-18
Ф11

ПРОГРАМНИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ
Співголови програмного комітету:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, доцент.

Федів Ростислав Євгенович – заступник міського голови, м. Мукачево.

Програмний комітет:

Пукало Р. – професор, Державна вища техніко-економічна школа ім. Броніслава Маркевича в Ярославі, Польща (за згодою).

Гозора В. – професор, Вища школа економіки і менеджменту в публічному адмініструванні у Братиславі, Словаччина (за згодою).

Орос І. – ректор, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II, кандидат педагогічних наук, доцент (за згодою).

Папп В. – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Стегней М. – декан факультету економіки, управління та інженерії, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Черничко Т. – завідувач кафедрою фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Нестерова С. В. – к.е.н., доц.; Лінтур І. В. – к.е.н., доц.; Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц.; Петричко М. М. – к.е.н., доц.; Братюк В. П. – к.е.н., доц.; Бошота Н. В. – к.е.н., Михальчинець Г. Т.; Росола У. В., Кучінка Т. В.

Науковий секретар:

Ігнатишин М. – к.е.н., доцент, Мукачівський державний університет.

Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 21-22 березня 2017 р. – Мукачево: Мукачівський державний університет, 2017. – 448 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 17 від 23 березня 2017 року).

UDC 336.02
LBC 65.261-18
F11

PROGRAM AND ORGANIZING COMMITTEE OF THE CONFERENCE:

Program Committee Co-Chairs:

Shcherban Tetyana Dmytrivna – Rector of Mukachevo State University, Doctor of Psychology, Professor.

Hoblyk Volodymyr Vasyl'ovych – the first Vice-rector of Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Assistant Professor.

Fediv Rostyslav Yevhenovych – Deputy Mayor of the town, Mukachevo.

Program Committee:

Pukalo R. – Professor, High state technical and economic school of Bronislav Markevych in Yaroslav, Poland (by consent).

Hozora V. – Professor, High School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia (by consent).

Oros V. – Rector, Ferenc Rakoczy II Transcarpathian Hungarian Institute, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (by consent).

Papp V. – Vice-rector on scientific and pedagogical work, Mukachevo State University, Doctor of Economics, professor.

Stehney M. – Dean of the Faculty of Economics, Management and Engineering, Mukachevo State University, Doctor of Economics, professor.

Chernychko T. – Head of the Department of Finance, Mukachevo State University, Doctor of Economics, professor.

Organizational committee:

Nesterova S.V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Lintur I.V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Hladynets N.Y. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Petrychko M. M. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Bratyuk V. P. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Boshota N.V. – senior lecturer; Myhalchynets G.T. – senior lecturer; Rosola U.V. – senior lecturer.

Scientific Secretary:

Ihnatyshyn M.V. – cand. of ec.sc., assoc. prof, Mukachevo State University.

Financial regulation of changes in the economy of Ukraine: the collection of abstracts of International Scientific Internet Conference, Mukachevo, 21-22 March 2017. – Mukachevo, Mukachevo State University, 2017. – 448 p.

The main purpose of the conference is to discuss and search for solutions of urgent problems via implementation of financial regulatory changes in Ukraine's economy, the exchange of research experience and publication of the results. Submitted materials contain methodological and methodical approaches that may attract the attention of a wide variety of experts.

Organizing committee considers it appropriate to mention that not all the statements and conclusions of some authors are unconditional. However, they consider it possible to post them for discussion.

The editorial board is not responsible for the accuracy of statistical and information data, content quality and manuscripts' design (stylistic, spelling errors, etc.), and preserves the right not to share the views of some authors on certain issues discussed at the conference.

Recommended for distribution through Internet by Academic Council of Mukachevo State University, Minutes № 17 of 23.03.2017

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Бартош О. М. Контролінг в управлінні банком	11
Братюк В. П. Особливості організації фінансів страхових компаній	14
Вергелюк Ю. Ю., Гацанюк В. В. Проблеми капіталізації банківського сектора України	16
Гасій О. В. Проблеми розвитку банківської системи України	19
Гладинець Н. Ю. Прогнозування розвитку банківської системи України	21
Горбунова Г. С. Впровадження єдиного соціального внеску та його зміни в Україні	25
Гургула Т. В. Фінансове забезпечення спроможності територіальних громад: проблеми та шляхи їх вирішення	28
Данік Н. В. Концептуальні основи стратегії управління банківськими ризиками	31
Запорожець С. В. Класифікація моделей іпотечного кредитування	34
Ігнатишин М. В. Механізм управління та контролю за формуванням ресурсної бази комерційного банку	37
Ігнатишин М. В., Ладжун О. О. Принципи організації безготівкових розрахунків	39
Кміть В. М., Волощук О. Г. Особливості вітчизняної системи адміністрування непрямих податків	41
Котковський В. С., Костюченко Н. С. Ко-бренд карта отр tickets travel card як банківська інновація	45
Котковський В. С., Полховська Я. О. Особливості формування ресурсного потенціалу банків в умовах ринкової економіки	47
Мацелюх Ю. В. Науково-методичні підходи в дослідженні інституційної структури кредитного ринку	50
Мєсєчко І.М. Важелі регулювання процесу транснаціоналізації банківської системи України	54
Михальчинець Г. Т., Михальчинець Н. О. Формування необхідної інформованості споживачів фінансових послуг	57
Москвічова О.С. Особливості формування системи іпотечного кредитування суб'єктів господарювання	59
Надієвець Л. М. Механізм аграрних розписок як альтернативна форма кредитування виробників сільськогосподарської продукції	63
Неізвестна О. В., Українець Н. С. Страховий ринок України: проблеми та перспективи розвитку	66
Николяк Л. А., Онищук А. А. Сучасний стан фінансової безпеки України та напрями її зміцнення в умовах глобалізації	69
Нікитенко Д. В. Роль банківської системи у розвитку інвестиційного потенціалу	72
Росола У. В., Хланта О. Сучасний стан депозитного ринку України	75
Рудь І. Ю., Єдина Ю. Г. Механізми кредитування міжнародного валютного фонду	77
Рудь І. Ю., Міхневич В. О. Проблеми та перспективи розвитку ринку фінансових послуг в Україні	80
Савич А. М., Остапчук І. І. Страхування ризиків фінансово-кредитних установ	83
Сапич Н. М. Аналіз тенденцій валютного курсу гривні	86
Сус Л. В. Особливості вибору інструментів монетарної політики НБУ	89
Федина В. В. Вплив урядової політики на вибір напрямку розвитку пенсійної системи України	93
Хуторна М. Е. Теоретичні засади забезпечення фінансової стабільності кредитних установ	96
Шило Ж. С. Напрями реформування банківської системи в Україні	99
Фалюта А. В., Юрків О. Я. Еволюція системи управління ліквідністю банків під впливом Базеля III	102

СЕКЦІЯ 2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Аль-Шаргі Фахд. Аналіз використання інструментів маркетингової діяльності підприємства	105
Андрошук М. С., Дейнега І. О., Куцевич Н. Д. Особливості реалізації маркетингової концепції на ринку освітніх послуг	108
Балахонова О. В. Обґрунтування правил маркетингового дослідження ринку промислової продукції	111
Бондаренко О. В. Розробка моделі управління пріоритетністю споживчих інтересів	113
Волошин В. С., Левчишин В. О., Самборський І. О. Практика використання маркетингових комунікацій у діяльності освітніх організацій	116
Гайдук І. С. Ризики в діяльності недержавних пенсійних фондів України	119
Гадецька З. М., Мацола А. В. Сутність інформаційної технології DATA MINING	122
Гринів Н. Т., Наконечна Т. В. Інформатизація логістичної діяльності підприємства	124
Деміденко В. В. Формування базових принципів освітньої політики в Україні	127
Живко З. Б., Іванець В. С., Вольних А. І. Основні фактори управління підприємством через призму збуту	130
Захарченко А. І. Стратегічні напрямки розвитку українського машинобудування	134
Захарченко В. І., Дащенко С. В. Обґрунтування методики маркетингового дослідження ринку промислової продукції	137
Курбацька Н. В. Оцінка перспектив розвитку хмелярства в Україні	140
Кучінка Т. В. Порівняльний аналіз методик розрахунку рівня кризових процесів України	143
Лановська Г. І., Масюра К. О. Сучасні підходи до управління підприємством при реалізації антикризової стратегії	145
Лизанець А. Г., Сова М. С. Поняття та складові системи управління ресурсозбереженням на підприємстві	147
Ліба Н. С. Аналіз початкових передумов та оцінювання поточного стану промислового комплексу регіону	150
Максименко Д. В. Формування проектної команди	153
Маргіта Н. О. Управління витратами виробництва в умовах сучасної концепції менеджменту	155
Микуланинець С. І. Фінансове забезпечення розвитку туристичної галузі регіону	158
Миськовець Н. П. Модель діяльності фао та її імплементація в Україні	161
Мілаш І. В. Проблеми функціонування і розвитку вітчизняних підприємств торгівлі в контексті формування системи адаптивного управління витратами	164
Мороз М. Ю., Мороз Д. Р. Проектний менеджмент та особливості його впровадження в практику управління сучасними організаціями	166
Осідач О. П. Форми ризикового фінансування новостворених високотехнологічних підприємств	169
Палагута С. С. Внутрішні підсистеми інформаційного забезпечення управлінської діяльності підприємств і організацій	172
Пільгуй С. С. Банківські кризи: проблеми вибору критеріїв класифікації	174
Пугачевська К. Й. Особливості залучення громадськості до формування регіональних пріоритетів	176
Рега М. Г., Шпеник Д. А. Інвестиційний маркетинг як дієвий механізм в кризовій економічній ситуації	178
Реслер М. В., Пожарська М. Управлінські інновації в системі підприємства	181
Стойка В. О., Стойка С. О., Баланова Т. В. Вплив альтернативних джерел енергії на формування фінансів суб'єктів господарювання	183
Трушкіна Н. В. Аналіз показників збутової діяльності вугледобувних підприємств України	186

Федотова Т. А., Макарова А. О. Вплив мотивації на продуктивність праці персоналу	190
Футало Ю. Р. Індикатори оцінювання впливу інтеграційних процесів на національну економіку	191
Хаустова К. М. Бенчмаркінг як інструмент формування стратегічного потенціалу підприємств	194
Черничко Т. В., Піскор Н. М. Роль кадрового менеджменту в умовах кризової економіки	197
Ши Яцзюнь. Финансово-экономические аспекты организации преподавания китайского языка в высших учебных заведениях Украины	201
Шмагельська М.О. Особливості функціонування міжнародного бізнесу під впливом мережевої економіки як форми економічної діяльності	204
Ющик Л. В. Особливості формування інноваційної політики розвитку регіонів в світлі теорій регіональної економіки	207

СЕКЦІЯ 3. СВІТОВИЙ ДОСВІД ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Авраменко О. І., Лисич В. В. Світовий досвід податкового регулювання підакцизних товарів	210
Бошота Н. В., Далекорей Т. М. Напрямки гармонізації податку на додану вартість в умовах інтеграції до ЄС	212
Бошота Н. В., Кричфалуші Т. І. Міжнародна та вітчизняна практика оподаткування податком на прибуток	216
Малець С. С. Удосконалення податкової політики України на прикладі зарубіжних країн	219
Мінкович В. Т. Щодо питання про податкову культуру громадян України	221
Неботов П. Г. Експортний контроль як елемент нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності	224
Петричко М. М. Стратегічні орієнтири проведення податкової політики в Україні в умовах європейської інтеграції	227
Слінчук Н. В. Міжнародний досвід у реалізації стратегічних орієнтирів реформування прибуткового оподаткування в Україні	230
Сторожук О. В., Холявко К. О. Застосування європейських підходів щодо непрямого оподаткування в Україні	232
Томчук А. М. До питання про сутність поняття «капітал підприємства»	235
Хрипушина Т. О., Белосвет О. В. Методи управління податковим боргом	238
Чукурна О. П. Аналіз досвіду податкового регулювання в Європейському Союзі	241

СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Бочко О. Ю. Система дотацій для агровиробників: переваги і недоліки	245
Василиха Н. В., Індус К. П. Фінансові підходи до оцінки ефективності туристичного підприємства	247
Гоблик В. В., Щербан Т. Д., Добош С. Ю. Основні методи аналізу фінансового стану туристично-рекреаційних підприємств	248
Ігнатишин М. В., Красновська О. Ю. Податок на додану вартість та способи його мінімізації	251
Ковтуненко К. В. Обґрунтування формування комплексної програми підтримки бізнесу в Україні	253
Корнева Н. О. Економічна сутність функціонування механізму забезпечення платоспроможності підприємства	256
Мазуренко О. В. Фінансування відтворювального процесу галузі тваринництва	259
Метіль Т. К. Закордонний досвід формування новітньої регіональної економічної політики	261
Росола У. В. Управління якістю банківських послуг	264
Сарасва І. М., Носова Н. І. Стан розвитку кредитно-фінансової інфраструктури	266

підприємництва в Україні	
Сорока Л. М. Інституціональні аспекти сучасного розвитку підприємництва в умовах кризи	269
Товт Т. Й. Необхідність інвестування інноваційного розвитку суб'єктів господарювання	272
Шепетюк Л. В. Окремі аспекти фінансового регулювання діяльності малих підприємств (Тернопільська область)	275
Щурик М. В. Нові засади фінансування, збереження, поліпшення та охорони земельних ресурсів аграрного сектора в Україні	278

СЕКЦІЯ 5. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Даньків Й. Я. Остап'юк М. Я. Основні періоди історії обліку	282
Засадний Б. А. Алгоритм формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень	285
Зозуляк М. М., Турок К. М. Організаційні аспекти бухгалтерського обліку процесу постачання на підприємстві	288
Корчагіна В. Г. Облікова політика відповідно до мсфз: структура та особливості	291
Ліба Н. С., Перевузник Т. М. Бюджетування у системі управлінського обліку на підприємствах ресторанного бізнесу	294
Ліба Н. С., Шулевка О. Ю. Періодизація розвитку бухгалтерського обліку	298
Лютова Г. М. Нефінансові активи як об'єкти бухгалтерського обліку в державному секторі	301
Максименко Д. В., Мотриниць К. Бюджетування як інформаційно-аналітична підтримка процесу управління	305
Нестерова С. В. Проблема відображення валового прибутку у фінансовій звітності	307
Солоненко Л. В. Стан бухгалтерського обліку України в сучасних умовах	310

СЕКЦІЯ 6. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Братюк В. П., Панющик І. І. Соціальне страхування в Україні та напрями його реформування в сучасних умовах	313
Гудзовата О. О. Інструменти державної політики функціонування грошово-кредитної сфери та зміцнення фінансової безпеки	316
Єршова Г. В. Державна інноваційна політика України: стан та проблеми	319
Жаліло Я. А. Щодо ролі НБУ у формуванні засад «економіки зростання» у середньо- та довгостроковій перспективі	322
Желюк Т. Л., Бречко О. В. Програмні механізми фінансування розвитку гуманітарного потенціалу національної економіки	325
Карпишин Ю. А. Особливості інструментарію організаційного методу державного регулювання діяльності агрохолдингів	328
Каштелян А. П. Необхідність бюджетного регулювання в сучасних умовах господарювання	332
Лендел М. М. Аналіз грошових потоків – передумова управлінських рішень фінансового характеру	334
Паулик А. Я. Особливості фінансового забезпечення регіонального розвитку	337
Першко Л. О., Першко О. О. Фіскальна політика в Україні: проблемні аспекти	339
Пугачевська К. С. Фінансово-кредитні важелі селективного імпортозаміщення	342
Смєсова В. Л. Фінансові інтереси суб'єктів національної економіки на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки	344
Супруненко С. А. Формування та реалізація податкового потенціалу регіону на основі	346

гармонізації інтересів економічних суб'єктів	
Федотова Т. А., Казеян Н. К. Безробіття як «економічний айсберг»: причини появи явища та його регулювання	349
Черничко Т. В., Черничко С. Ф. Участь банківської системи України в стабілізації кредитних відносин	352
Шлафман Н. Л., Зубрицька М. І. Вплив податкової політики на формування бюджету України	355

СЕКЦІЯ 7. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ

Вергелюк Ю. Ю., Рахманова Г. С. Інвестиційний клімат У країни: проблеми та шляхи покращення	359
Карпенко А. В. Фінансування комерціалізації інновацій в Україні	363
Кирилюк І. М., Чвертко Л. А. Проблеми та перспективи залучення інвестицій в туристичну сферу	366
Кондрацька Н. М. Трансакційні витрати фінансового ринку: види та напрями мінімізації	369
Lendiel O. M. The main directions of tax stimulation in the sphere of investment activity in Ukraine	372
Павленко О. П. Формування та оптимізація інвестиційних ресурсів аграрних підприємств як складової інвестиційного клімату	374
Росола У. В., Сметана В. Здійснення інвестиційної політики в умовах кризових явищ	377
Руденко В. В., Плахотнюк Р. А. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх розв'язання	380
Спринчук Н. А., Воронецька І. С., Задорожна І. С., Бабич-Побережна А. А., Стимулювання інвестицій у товарне кормовиробництво	383
Стегней М. І., Архангельська А.-М. І. Вдосконалення системи інвестиційного забезпечення екологічної політики	386
Феєр О.В. Інвестиційна активність підприємства як результат формування сприятливого інвестиційного середовища	389

СЕКЦІЯ 8. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЮДЖЕТІВ ВСІХ РІВНІВ

Богма О. С. Державне регулювання процесу забезпечення бюджетної безпеки країни	391
Гладинець Н. Ю., Хланта С. П. Особливості управління кредитним ризиком банку	393
Коваленко Ю. М. Процес фінансового інвестування: теоретичний аспект	396
Кожаліна Н. П. Зміцнення місцевих бюджетів в умовах підвищення економічної безпеки держави	398
Корень Н. В. Бюджетна безпека держави в умовах суспільних зрушень	401
Котик О. В., Лисачок А. В. Місцеве самоврядування і державна влада: проблеми взаємовідносин розмежування повноважень	404
Купира М. І. Теоретичні аспекти децентралізації фінансових відносин	407
Лінтур І. В., Бора Н. Ю. Оцінка фінансової стійкості місцевого бюджету як індикатор ефективності реформування бюджетної системи	409
Пасічник Ю. В. Особливості затвердження державного бюджету України	412
Пиваварчук Л. В. Трансформація системи бюджетного фінансування інституційного забезпечення реалізації соціальних гарантій держави	414
Руденко В. В., Кузьміна Н. П. Роль податку на доходи фізичних осіб у формуванні доходів місцевих бюджетів в Україні	417

СЕКЦІЯ 9. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ І БЕЗПЕКА БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

Арзамасова О. В. Диверсифікація джерел фінансування розвитку кадрового потенціалу	421
--	-----

держави

Гладинець Н. Ю., Шкелебей В. Капіталізація комерційних банків як основа стабільності та безпеки функціонування банківської системи	424
Гладких Д. М. Фінансові та соціальні наслідки оздоровлення банківської системи України	427
Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологічні принципи моделювання системи забезпечення фінансово-економічної безпеки	430
Мельник Л. В., Полінчук О. П. Основні напрямки вдосконалення нормативної бази і правова основа у сфері поводження з твердими побутовими відходами в Україні	433
Михальчинець Г. Т. Шляхи підвищення конкурентоспроможності регіональних банків	437
Петрук І. П. Організаційно-інституційна архітектура антикризового управління	439
Слатвінський М. А. Банківська система як чинник формування інвестиційної безпеки бізнес-середовища	442
Ткачук О. В., Заюков І. В. Посилення ролі капіталу «здоров'я» в аспекті формування соціально-орієнтованого бізнес-середовища	445

Список використаних джерел

1. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент: [Пер.с англ.] / Ф. Котлер. – СПб.: Питер, 2004. – 797 с.
2. Рождение и изобретение (стратегия и тактика решения изобретательских задач) / Под ред. А. И. Гасанова и др. – М.: Интерпракс, 1995. – 432 с.
3. Захарченко В. И. Стратегический маркетинг на предприятии / В. И. Захарченко, Е. А. Кузнецов. – Одеса: Наука і техніка, 2005. – 236 с.

УДК 338.46

АНДРОЩУК М. С.,
викладач кафедри менеджменту,
ДЕЙНЕГА І. О.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
КУЦЕВИЧ Н. Д.,
студентка,
Рівненський державний гуманітарний університет

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ КОНЦЕПЦІЇ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Ринок освітніх послуг – це та сукупність відносин, яка виникає із приводу купівлі-продажу освітньої послуги, що в результаті цього стає товаром. Більшість вчених, що займаються дослідженням питань, пов'язаних із ринком освітніх послуг, вважають, що на даному ринку об'єктом купівлі-продажу є не сама освітня діяльність, як процес набуття знань, а освітня послуга (її результат), що включає у себе комплекс матеріальних та нематеріальних ресурсів, необхідних для процесу навчання.

Ринок освітніх послуг є доволі складним і багатограним об'єктом. На нього впливає значна кількість як економічних, так і культурних, історичних, політичних, демографічних і інших факторів. Крім того, в Україні поступово продовжують трансформуватися функції держави на освітньому ринку, зокрема відбувається поступове подолання на ньому монополії держави. Ринок освітніх послуг у контексті розвитку ринкових відносин трактується, зазвичай, як сфера обігу чи система економічних відносин із приводу купівлі-продажу освітніх послуг і, якщо розглядати освіту як елемент ринкової економіки, то обов'язковими її атрибутами є продавець, покупець та товар.

Продавцями на ринку освітніх послуг є університети та інші заклади освіти. Покупцями (споживачами) виступають абітурієнти, їх батьки, котрі обирають навчальний заклад у

залежності від цілого ряду умов і параметрів; роботодавці, що оплачують навчання своїх співробітників, та підприємства, організації і установи, що наймають випускників [1].

Економісти-маркетологи, які займаються дослідженням ринку освітніх послуг, мають різні точки зору щодо визначення попиту на ринку освітніх послуг. В наукових колах до цих пір дискутується питання про зміст і природу попиту на освітні послуги навчальних закладів.

Споживачами, а, отже, і тими, хто формує попит на освітні послуги освітніх закладів, є учні (студенти) і їх батьки. Певна особа (учень, студент, слухач) є безпосереднім споживачем освітніх послуг, хоча споживач не завжди є одночасно й покупцем. Покупця освітніх послуг можна розглядати як джерело фінансування. Відповідно можна виділити наступні джерела фінансування: власні кошти споживачів (їхніх батьків), кошти юридичних і фізичних осіб, а також кошти держави, яка оплачує навчання студентів за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, міністерств і відомств.

Ринок освітніх послуг вищої школи є найскладнішим для досліджень, оскільки акумулює в собі досягнення та недоліки освіти попередніх ланок (дошкільної, середньої та, інколи, професійно-технічної). Складність функціонування такого ринку полягає ще й в тому, що він напряду пов'язаний із ринком праці, адже для освітньої галузі фактично цей ринок являється ринком кінцевого споживання результатів діяльності всього ланцюга учасників освітнього ринку.

Кількість освітніх закладів всіх видів (за винятком дошкільних закладів, кількість яких зростає) зменшується за роками дослідження. Динаміка кількості дошкільних закладів є позитивною. Негативна динаміка кількості певних видів навчальних закладів (в першу чергу це стосується вищих та загальноосвітніх навчальних закладів) спричинена насамперед несприятливою демографічною ситуацією в країні з точки зору народжуваності у відповідних роках досліджень, про що свідчать статистичні дані. Позитивна динаміка народжуваності у 2011-2013 рр. навпаки спричинила збільшення дошкільних освітніх закладів [2; 3; 4].

Навіть не зважаючи на всі заходи, які були реалізовані урядом для підвищення рівня народжуваності (наприклад, впровадження одноразової допомоги при народженні дитини, збільшення допомоги по догляду за дитиною до трьох років), Україна так і не змогла вийти на рівень показників допребудовної. Зважаючи на несприятливу макроекономічну ситуацію в країні, зниження платоспроможного попиту населення, можна прогнозувати зниження цього показника у 2016-2017 рр. [2; 3; 4]. Динаміка народжуваності дає можливість стверджувати про те, що наступні роки конкуренція на ринку освітніх послуг буде наростати, що обумовлено спадною тенденцією кількості потенційних споживачів освітніх послуг.

Таким чином, можна виділити такі особливості у розвитку ринку освітніх послуг:

- 1) зменшення місткості ринку освітніх послуг у 2016 році, обумовлено зниженням народжуваності 2013-2015 рр. (ринок послуг дошкільної освіти) та низькою народжуваністю 2000-2002 рр. (ринок послуг професійно-технічної та вищої освіти);
- 2) підвищення вимог вітчизняного ринку праці до професійних якостей кандидатів на роботу;
- 3) швидке старіння здобутих знань, обумовлене інтернаціоналізацією та глобалізацією ринків, орієнтуванням України на економіки розвинутих країн світу, близькістю до європейських ринків та можливості працевлаштування за кордоном;
- 4) диференціація форм і видів освітніх послуг, яка обумовлена появою нових ринкових потреб (наприклад, навчання мовам та інформаційним технологіям), нових сегментів ринку (наприклад, on-line освіти, навчання людей середнього віку) тощо;
- 5) переважання державної форми освіти у всіх секторів освітнього ринку;
- 6) збільшення відкритості вітчизняних освітніх закладів, підвищення рівня міжнародної співпраці;
- 7) підвищення громадянської активності, яке активізувало участь в управлінні освітніми закладами споживачів послуг (дошкільних, загальноосвітніх – батьківських рад, професійно-технічних та вищих – студентської молоді);
- 8) запровадження у навчальні технології нових форм і методів навчання тощо.

Враховуючи зниження платоспроможного попиту населення, нестабільну макроекономічну ситуацію, спричинену проведенням АТО та несприятливою динамікою народжуваності можна прогнозувати, що у перспективі місткість ринку освітніх послуг, зокрема, буде зменшуватися. Це, в свою чергу, спричинить підвищення інтенсивності конкуренції освітніх послуг всіх видів. Для утримання конкурентних позицій освітні заклади повинні уже сьогодні розробляти та впроваджувати заходи, які могли б сприяти підвищенню їх конкурентоздатності. Вітчизняна освіта в період переходу вітчизняного суспільства до економіки знань повинна бути направлена на врахування потреб ринку освітніх послуг, в т.ч. виявлення нових та незадоволених, його потенціалу, запровадження інноваційних технологій та методик навчання, трансформації його змісту, форм і методів. Підсилюють актуалізацію змін в освітній галузі і виявлені тенденції розвитку ринку освітніх послуг, що дозволяють стверджувати про високу ймовірність зменшення його місткості. Така реалія вимагає проведення вже сьогодні всіма учасниками ринку освітніх послуг превентивних заходів, які не можливо повноцінно здійснити без налагодження стійких комунікаційних зв'язків між всіма його учасниками.

Список використаних джерел

1. Ринок освітніх послуг. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>.
2. Коваленко Т. Народжуваність в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://h.ua/story/261887/>
3. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Статистичний щорічник Рівненської області за 2003 рік. – Головне управління статистики у Рівненській області, 2004. – 576 с.

УДК 338.1

БАЛАХОНОВА О. В.,

д.е.н., доцент кафедри економіки, менеджменту та інформаційних технологій,
Вінницький соціально-економічний інститут Університету «Україна»

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРАВИЛ МАРКЕТИНГОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Маркетингове дослідження ринку промислової продукції розглядається як системний процес, що поєднує в собі категорії цього ринку – попит, пропозицію, ціну, його об'єкти, а також функції управління ними. Дослідження такої складної системи має здійснюватися за певними правилами. Система правил маркетингового дослідження ринку повинна відображати не тільки організаційно-економічну сутність маркетингового дослідження, що використовує економічні закони ринку, а й специфіку категорії дослідження як процесу вироблення нових знань про потреби в конкретних видах промислової продукції і шляхом задоволення цієї потреби. Ця специфіка полягає в поширенні результатів дослідження, по-перше, на певний період часу, по-друге, виключно на ринок промислової продукції, по-третє, на абсолютність отриманих результатів. Крім цього, система правил має бути внутрішньо несуперечливою, тобто такою, щоб на її основі не можна було б довести два взаємно виключних один одного припущення [1].

Висунуті до застосування правила багаторазово повинні бути доведені практикою, що є результатом аналізу факторів, які отримані індуктивним методом. Порядкові номери правил не відображають їх ступінь пріоритетності, оскільки жодне з них не може бути виключено з системи без порушення її цілісності.